

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky

Akademický rok: 2014/2015

Destinace (země, město): Francie, Nîmes

Jméno, příjmení: Mgr. Iva Volaříková

I. Kontaktní údaje

Iva Volaříková
Lycée Alphonse Daudet
3, boulevard Victor Hugo
30 000 Nîmes
FRANCIE

II. Popis pracoviště a české sekce

Lyceum Alphonse Daudeta, sídlo české sekce Lycée Alphonse Daudet, se nachází v historickém jádru města Nîmes. Lyceum tvoří třídy gymnázia (tříletý studijní program) a třídy CPGE, což je dvouletý přípravný pomaturitní program na prestižní vysoké školy zvané *Grandes Écoles*. Na gymnáziu studuje téměř 2000 studentů a působí zde asi dvě stě profesorů. Lycée Daudet patří mezi nejprestižnější francouzská gymnázia. Největším specifikem lycea Alphonse Daudeta je existence tzv. *české sekce*. Toto lyceum také jako jediné v regionu nabízí výuku českého jazyka pro francouzské studenty.

Na gymnáziu Alphonse Daudeta v Nîmes probíhá výuka češtiny již od roku 1924, kdy zde začali studovat českoslovenští studenti. V současnosti jim jsou studia téměř kompletně financována francouzskou stranou – náklady na studium, ubytování, strava, pojištění, kapesné 150 € měsíčně. Zřizovatel školy kraj Languedoc-Roussillon daruje každoročně všem studentům 1. ročníku notebook. Od roku 2011 přispívají rodiče českých studentek částkou 1000 € na školní rok.

I když bylo českým studentům v průběhu desetiletí studium z politických důvodů znemožňováno (2. světová válka, komunismus), na gymnáziu však výuka češtiny zprostředkována českým lektorem zůstala vždy zachována. Orientace na Československo je spojena s osobností historika a velkého obdivovatele a propagátora českých zemí Ernesta Denise, rodáka z Nîmes.

Novodobá historie české sekce se počítá od r. 1990, jedná se o sekci dívčí s počtem 12 studentek. Každoročně jsou při celorepublikovém konkurzu vybírány čtyři nové studentky, které následně studují tři roky na francouzském gymnáziu, kde skládají francouzskou státní maturitu. Jelikož je studium doplněno i výukou českého jazyka a literatury a české historie (zajištěnou českou lektorkou), studentky skládají maturitní zkoušku i z rodného jazyka, a proto může Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uznat francouzskou maturitu i v českém prostoru.

Výuka českého jazyka a literatury na Lycée Daudet je realizována v učebně ČJ, jejíž součástí je také knihovna s českými tituly beletristickými, jazykovými i odbornými či zvukovými a filmovými adaptacemi vybraných děl. Tituly v knihovně jsou každoročně doplňovány z prostředků Domu zahraniční spolupráce (DZS) či Českého velvyslanectví v Paříži. Lektorka má k dispozici CD přehrávač a notebook.

III. Role a povinnosti lektorky

Lektorka zajišťuje výuku českého jazyka, literatury a vybraných kapitol z české historie pro studentky české sekce. Výuka mateřského jazyka a literatury s dotací 2 h. týdně + 1 h. konzultace pro každý ročník probíhá ve speciální české učebně. Do výuky jsou zařazovány bloky věnované české historii a kultuře, např. české kinematografii.

Lektorka dále vyučuje český jazyk pro cizince, tedy francouzské studenty a další zájemce z řad pedagogického sboru i široké veřejnosti. Jedná se většinou o výuku individuální, přizpůsobenou časovým potřebám a možnostem francouzských a českých studentů.

V hodinách češtiny pro cizince jsou používány především publikace *New Czech Step by Step* od autorky Lídy Holé a *Česky, prosím* autorky Jitky Cvejnové. České studentky pracují s učebnicemi literatury, jazyka, komunikace a mediální výchovy pro SŠ z nakladatelství *Didaktis*. Při výuce je možné využívat audiovizuální podporu (dataprojektor, internet, DVD atd.). Důraz je kladen na aktivní využívání zdrojů české knihovny.

Česká lektorka zajišťuje dozor na internátu, který se nachází přímo v prostorách gymnázia. Lektorka v průběhu školního roku asistuje studentkám při vyřizování administrativních záležitostí, při jednání s bankou, pojišťovnou, zastupuje funkci rodičů při vyřizování školní agendy, v případě nemoci studentek je doprovází k lékaři. Neustále komunikuje s učiteli, vedením školy, rodiči a českými i francouzskými institucemi podílejícími se na chodu české sekce.

Lektorka zůstává v kontaktu také s hostitelskými rodinami, většinou se jedná o členy rodičovských sdružení PEEP a FCPE, spoluorganizujeme volnočasové aktivity pro studentky, doprovází je na divadelní a filmová představení.

Ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Paříži participuje lektorka na organizování kulturních akcí propagujících českou kulturu a umění (viz níže).

Několikrát do roka zavítají na Lycée Daudet čeští pedagogové z francouzských sekcí českých gymnázií, aby zde absolvovali několikátýdenní pedagogickou stáž. Lektorka se v součinnosti s Francouzským institutem v Praze podílí na organizaci příjezdu a přijetí na francouzské škole, je českému učiteli nápomocna v rozličných situacích.

Lektorka spravuje internetové stránky české sekce – spolu se studentkami píšeme a uveřejňujeme články týkající se české sekce v Nîmes.

Lektorka spolupracuje s Evropským domem v Nîmes, aby propagovala Českou republiku, její kulturu, jazyk, historii, osobnosti, realie.

Lektorka má ve své péči knihovnu české sekce.

Lektorka doprovází české delegace přijíždějící do Nîmes a ve spolupráci s radnicí v Nîmes zajišťuje překladatelské a tlumočnické služby.

IV. Důležité momenty v životě české sekce v průběhu šk. roku 2014/2015

V **září** přijala lektorka pozvání na slavnostní recepci organizovanou Velvyslanectvím ČR v Paříži u příležitosti oficiální návštěvy prezidenta České republiky pana Miloše Zemana ve Francii. Recepci zahájila česká velvyslankyně Marie Chatardová, přítomni byli další představitelé velvyslanectví a čeští lektoři, umělci a další Češi žijící v Paříži.

V **říjnu** se uskutečnila návštěva českých studentů z Lycée Mistral v Avignonu a z Lycée Orange na Lycée Daudet. Čeští studenti tráví rok ve Francii v rámci studijního pobytu *Un an en France* vypisovaného Francouzským institutem v Praze. Ředitelka lycea paní Janine Barbé pozvané studenty a jejich pedagogický doprovod seznámila s historií české sekce, studentky české sekce provedly své vrstevníky po historických památkách Nîmes. Na konci měsíce října pak zase byly studentky české sekce Lycée Daudet přijaty na Lycée Mistral v Avignonu, kde strávily příjemný den.

V **listopadu** proběhlo tradiční setkání na Velvyslanectví České republiky v Paříži u příležitosti státního svátku 17. listopadu: Dne studentů. Všichni zúčastnění byli přivítáni velvyslankyní České republiky ve Francii paní Marií Chatardovou. Následně měli přítomní studenti, studentky a další hosté příležitost naslouchat zajímavé přednášce Vlastimila Ježka, jenž hovořil o průběhu sametové revoluce. Jeho vzpomínání bylo dokresleno autentickým zvukovým materiálem. Víkend pak byl ve znamení poznávání významných pařížských pamětihodností, institucí a míst.

V **prosinci** jsme se studentkami připravily vánoční besídku jako poděkování zaměstnancům školy a hostitelským rodinám za jejich péči. Koncert českých koled za hudebního doprovodu dívek české sekce a nîmského kytaristy českého původu Ondřeje Jalůvky byl doplněn prezentací českých vánočních tradic. Degustace českého tradičního cukroví se setkala s velkým ohlasem.

V **lednu** jsme v salle Terrisse (bývalá kaple lycea) zorganizovaly program prezentace české sekce Lycée Daudet i České republiky *Présentation de la section tchèque*. Akce se zúčastnili zástupci nîmské radnice, rodičovských asociací, pedagogů, žáků i široké veřejnosti. Studentky české sekce ve spolupráci s lektorkou připravily pestré vystoupení pojednávající formou scének a písní o historii a současnosti české sekce, ale i naší země. Tímto způsobem se nám podařilo nejen zvýšit povědomí o existenci české sekce na Lycée Daudet, ale rovněž rozšířit řady tzv. *familles d'accueil* o další hostitelské rodiny. Akce byla podpořena grantem Českého velvyslanectví v Paříži.

V **únoru** se studentky české sekce Lycée Daudet zapojily do překladatelské soutěže J. Palivce, kterou zorganizovala Česká škola bez hranic v Paříži.

V **březnu** skládaly české studentky posledního ročníku (*classe terminale*) maturitu z českého jazyka v Montpellier. Výchozím textem písemné práce byl osud a myšlenky cestovatele Miroslava Zikmunda, s nímž bylo následně zprostředkováno setkání a který blahopřál českým studentkám k jejich úspěšnému studiu na gymnáziu ve Francii.

V **květnu** se vydaly studentky české sekce na čtyřdenní školní výlet do horské oblasti Cévennes, Mialet a Saint-Jean du Gard. Cestu organizovala lektorka.

V **červnu** pořádala česká sekce svůj závěrečný večírek *Pot de la fin d'année de section tchèque*, který byl opět ve znamení prezentace české hudby a české gastronomie. Mezi pozvanými bylo nejen vedení školy, zaměstnanci, vyučující, ale i hostitelské rodiny a představitelé města Nîmes.

Na základě celoroční lexikografické práce zde lektorka představila tištěnou podobu svého česko-francouzsko-nîmského slovníku *Dictionnaire franco-tchèque-nîmois, édition spéciale*. Tento zachycuje specifické lexikum dvanácti dívek české sekce, které používají svůj vlastní jazyk. Zajímavý lingvistický úkaz by mohl být do budoucna předmětem dalšího jazykovědného zkoumání.

Na konci školního roku proběhla na radnici v Nîmes tradiční ceremonie u příležitosti dovršení studia čtyř českých studentek.

V. Partneři české sekce a instituce podporující existenci a fungování českého lektorátu v Nîmes

Česká sekce v Nîmes je předmětem péče mnoha institucí i jednotlivců – dobrovolníků. České Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zaštiťuje fungování české sekce po organizační, administrativní i pedagogické stránce (podílí se na rekrutování lektorky i studentek), administrativní péči o lektora poté přebírá Dům zahraniční spolupráce.

Neopomenutelným partnerem pro chod české sekce v Nîmes jsou velvyslanectví: Velvyslanectví Francie v Praze a jeho Francouzský institut (Institut français de Prague) a Velvyslanectví ČR v Paříži.

Dále jsme ve spolupráci s Asociací bývalých studentů z Nîmes a Dijonu.

Ve výčtu institucí, bez nichž by česká sekce nemohla existovat, nesmí chybět radnice města Nîmes a kraj Languedoc-Roussillon. Kromě finanční podpory se aktivně zapojují do chodu české sekce, podporují české kulturní akce, participují na nich.

Velmi podstatným prvkem je síť hostitelských rodin (tzv. *familles d'accueil*), která má v Nîmes dlouhou tradici. Jako lektorka se proto snažím být v neustálém kontaktu s francouzskými rodinami, většinou se jedná o rodiče studentů Lycée Daudet, udržovat s nimi přátelské vztahy a motivovat je ke spolupráci s českou sekcí. Od počátku svého působení bylo rozvíjení této spolupráce jednou z mých priorit a dnes musím říci, že i díky otevřenosti a pohostinnosti místních obyvatel se již podařilo zrealizovat mnoho zajímavých a pro studentky přínosných akcí – ať už víkendové návštěvy v rodinách či výlety do krásného okolí města i vzdálenějších destinací.

VI. Závěr

Své působení na lyceu Alphonse Daudeta v Nîmes ve školním roce 2014/15 hodnotím velmi kladně – spolupráce a podpora od francouzské i české strany byla na vynikající úrovni. Iniciativy české lektorky jsou vždy podporovány vedením školy, v případě větších akcí i radnicí. Česká sekce zde má velmi dobré zázemí a vynikající studijní výsledky českých studentek jsou „výkladní skříní“ gymnázia. Komunikace se zainteresovanými institucemi byla vždy rychlá a účinná (MŠMT, DZS, vedení a správa gymnázia, Velvyslanectví České republiky v Paříži).

Kontinuita působení lektorky na Lycée Alphonse Daudet v Nîmes bude v následujících letech realizována formou nově vytvořeného projektu spolupráce a studentských výměn s Gymnáziem Zlín – Lesní čtvrť. Kooperace českých a francouzských studentů a jejich práce na rozličných tématech historie, kultury, průmyslu, architektury či evropských myšlenek bude zahájena již v říjnu 2015 při prvním studijním pobytu zlínských gymnazistů v Nîmes.

V Nîmes dne 18. června 2015

Iva Volaříková